УДК 636.2: 618.14-002: 591.143

РІВЕНЬ БІЛКОВИХ ТА ЛІПІДНИХ КОМПОНЕНТІВ У КРОВІ КОРІВ ПРИ ЛІКУВАННІ РІЗНИХ ФОРМ ЕНДОМЕТРИТІВ

С. Б. Корнят, к. с.-г. н., с. н. с.
s_kornyat@inenbiol.com.ua

Інститут біології тварин НААН, м. Львів

Не до кінця вивченими у наш час залишаються умови розповсюдження різних форм післяпологового ендометриту у корів, їх діагностика та лікування. Оскільки це питання у кожному конкретному випадку працівниками ветеринарної медицини вирішується по-різному, актуальною є потреба вивчення закономірностей змін рівня білкових та ліпідних компонентів у крові корів при таких захворюваннях та після їхнього лікування. З огляду на це, метою досліджень було вивчення характеру змін в організмі корів рівня білкових та ліпідних сполук при застосуванні різних схем лікування субклінічної та гнійно-катаральної форм ендометритів у корів.

Робота проводилася на базі ДП ДГ «Пасічна» НААН на коровах чорно-рябої породи 2–3-ої лактації з продуктивністю 6000 кг молока за лактацію, в термін 2–3 місяці після отелення.

Для досліджень було відібрано і сформовано чотири групи корів: 2 групи — хворих на гнійно-катаральний післяпологовий ендометрит (1 дослідна і 1 контрольна), інші 2 групи — хворих на субклінічний латентний ендометрит (1 дослідна і 1 контрольна). Тварин контрольних груп лікували за схемою, яку використовують у господарстві, а тварин дослідних груп — за дослідними схемами, які вивчаються. Для з'ясування характеру фізіолого-біохімічних змін в організмі корів при застосуванні нових схем лікування було проведено біохімічний аналіз крові: у сироватці крові досліджуваних корів визначали вміст альбуміну, холестерину, тригліцеридів, загального білка, креатиніну і сечовини згідно із загальновживаними методами. Після проведення лікування висновки про видужання корів робили на основі пальпації матки та яєчників, за відсутності витоків з вульви і результативності осіменіння.

Після лікування корів із субклінічною формою ендометриту за схемою, яка застосовувалася в господарстві, у сироватці крові порівняно з хворими коровами встановлено зростання рівня тригліцеридів на 45,4 % ($P<0,001$), холестеролу — на 5,9 %, альбуміну — на 9,4 % і збільшення надоїв на 13,9 % ($P< 0,05$) при зменшенні рівня білка на 2,5 %, сечовини — на 25,7 % ($P<0,05$), креатиніну — на 0,4 %. Після лікування корів з субклінічною формою ендометриту за дослідною схемою у сироватці їх крові, порівняно з хворими коровами, встановлено зростання рівня тригліцеридів на 72,7 % ($P<0,001$), холестеролу — на 9,9 %, альбуміну — на 16,6 % і збільшення надоїв на 24,1 % ($P<0,05$) при зменшенні рівня білка на 3,5 %, сечовини — на 31,7 % ($P<0,01$), креатиніну — на 2,7 %.

Після лікування хворих на гнійно-катаральну форму ендометриту корів за схемою, яка застосовувалася в господарстві, у сироватці їхньої крові було встановлено зростання рівня тригліцеридів на 55,5 % ($P<0,001$), холестеролу — на 44,8 % ($P<0,05$), альбуміну — на 7,5 % і збільшення надоїв на 15,8% порівняно з цими показниками до лікування. При цьому спостерігалося зменшення рівня білка на 4,6 %, сечовини — на 19,9 % ($P<0,05$), креатиніну — на 4,3 %. Після лікування корів з гнійно-катаральною формою ендометриту за розробленою схемою у сироватці їх крові було встановлено зростання рівня тригліцеридів на 77,8 % ($P<0,001$), холестеролу — на 56,1 % ($P<0,001$), альбуміну — на 20,3 % ($P<0,05$). Рівень добових надоїв зріс на 34,9 % ($P<0,05$) при зменшенні рівня білка на 6,5 %, сечовини — на 41,2 % ($P<0,001$), креатиніну — на 9,5 %.

Отож, після лікування субклінічного ендометриту у сироватці крові корів контрольної групи на 45,4 % зріс рівень тригліцеридів ($P<0,05$) та на 25,7 % зменшився рівень сечовини ($P<0,05$) порівняно з цими показниками у хворих корів. Величина добової молочної продуктивності вилікуваних корів збільшилася на 13,9 % ($P<0,05$). У сироватці крові корів дослідної групи після лікування рівень тригліцеридів зріс на 72,7 % ($P<0,005$), рівень сечовини зменшився на 31,7 % ($P<0,01$) порівняно з цими показниками у хворих корів. Обсяги добової продуктивності вилікуваних корів після лікування зросли на 24,1 % ($P<0,05$).

Після лікування хворих на гнійно-катаральну форму ендометриту корів контрольної групи у сироватці їх крові, порівняно з хворими тваринами, відбулося вірогідне зменшення на 19,9 % рівня сечовини ($P<0,05$), зростання рівня тригліцеридів на 55,5 % ($P<0,001$) та холестерину — на 44,8 % ($P<0,05$). У сироватці крові корів дослідної групи після лікування рівень тригліцеридів вірогідно збільшився на 77,8 % ($P<0,001$), холестерину — на 56,1 % ($P<0,001$) та альбуміну — на 20,3 % ($P<0,05$) при зменшенні рівня сечовини на 41,2 % ($P<0,001$). Також після лікування, порівняно з хворими тваринами, рівень добової продуктивності зріс на 34,9 % ($P<0,05$).